

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/37/2026
Identifikačné číslo spisu:	3824010294
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:3824010294.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA, na neverejnom zasadnutí konanom 19. augusta 2026 v Bratislave, v trestnej veci obvineného G. Y. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), sčasti písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a iné, o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To/77/2025, zo 14. októbra 2025, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 2T/33/2024, zo 6. mája 2025

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného G. Y. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 2T/33/2024, zo 6. mája 2025 bol obvinený G. Y. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), sčasti písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, sčasti v súbehu s prečinom neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že:

1) dňa 04.10.2023 v presnejšie nezistenom čase od 10.30 hodiny do 11.00 hodiny v G. na ulici L. v OD T. na predajnej ploche, v uličke s pečivom odcudzil mobilný telefón značky CUBOT NOTE 7, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, a to takým spôsobom, že ho vytiahol poškodenej W. F. z predného vrečka ruksaku, ktorý mala počas celej doby nákupu na sebe, čím spôsobil poškodenej W. F. škodu odcudzením mobilného telefónu vo výške 50 eur,

dňa 04.10.2023 v presnejšie nezistenom čase od 10.30 hodiny do 11.00 hodiny v G. na ulici L. v OD T. na predajnej ploche, v uličke so zeleninou odcudzil hnedú koženú peňaženku s obsahom finančnej hotovosti vo výške 110 eur, a to takým spôsobom, že ju vytiahol poškodenej W. Q. z bledohnedej plátenej tašky, ktorú mala v nákupnom vozíku v tesnej blízkosti pri sebe, čím spôsobil poškodenej W. Q. škodu odcudzením koženej peňaženky a finančnej hotovosti vo výške 120 eur,

pričom uvedené skutky spáchal napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného sudu Zvolen, sp. zn. 5T/145/2019 zo dňa 25.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského sudu Banská Bystrica, sp. zn. 3To/63/2022 zo dňa 16.11.2022, právoplatným dňa 16.11.2022 uznaný vinným za spáchanie

pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), písm. f), ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona účinného do 31.07.2019, sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a za prečin neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňaží alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.07.2019,

2) obvinený dňa 15.10.2023 v bližšie nezistenom čase v priestoroch bytu v mieste trvalého bydliska poškodenej C. O. na ulici T. ulica XXX/XX v G. odcudzil z voľne položenej peňaženky poškodenej finančnú hotovosť vo výške 10 eur a platobnú kartu číslo XXXX XXXX XXXX XXXX, vydanú k bankovému účtu poškodenej číslo D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený v XXX.J., a. s., pričom následne touto platobnou kartou v meste G. vykonal neoprávnené bezkontaktné platby a výbery finančnej hotovosti z bankomatu a to:

- dňa 15.10.2023 v čase o 21.08 hodine dva výbery hotovosti v sume 300 eur a 30 eur v bankomate E. číslo D. na ulici C.. O.. Š. X,

- dňa 16.10.2023 v čase o 00.37 hodine a v čase o 01.10 hodine výbery hotovosti v sume 200 eur a 10 eur v bankomate D. D. číslo S. na ulici P.. E.,

- dňa 16.10.2023 v čase o 03.39 hodine kúpu cestovného lístka v sume 4,05 eur v spoločnosti X., a. s., na ulici P.. E.,

- dňa 16.10.2023 v čase o 03.41 hodine kúpu nezisteného napoja v sume 0,70 eur v kávomate ŽSR na ulici P.. E., kde uvedeným konaním spôsobil poškodenej C. O. škodu vo výške 554,75 eur,

pričom tento skutok spáchal napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného sudu Zvolen, sp. zn. 5T/145/2019 zo dňa 25.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského sudu Banská Bystrica, sp. zn. 3To/63/2022 zo dňa 16.11.2022, právoplatným dňa 16.11.2022 uznaný vinným za spáchanie pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), písm. f), ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona účinného do 31.07.2019, sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a za prečin neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňaží alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.07.2019.

Za to bol obvinenému G. Y.P. podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej W. Q.M., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., J. X/XX škodu vo výške 120 eur.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na podklade odvolania prokurátora rozhodol rozsudkom, sp. zn. 2To/77/2025, zo 14. októbra 2025 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému G. Y. podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. n), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 41 ods. 2 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený G. Y. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Jána Kokindu dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) [bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa] a § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal:

„V uvedenej veci som si podal dovolanie a to podaním doručeným súdu 4. februára 2026 v odôvodnení ktorého som uviedol dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, t. j. že mi bol

uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa a písm. i), t. j. rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V uvedenej veci mi bol ustanovený obhajca opatrením Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn.: 2T/33/2024, z 5. februára 2026. Obhajca so mnou vykonal pohovor 18. februára 2026 a vysvetlil mi, že vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne a jeho odôvodnenie, tam v uvedenej veci nie je ani jeden z dovolacích dôvodov. Aj napriek tomu trvám na zdôvodnení svojho dovolania. Podľa môjho názoru Okresný súd v Prievidzi správne odôvodnil svoje rozhodnutie, keď využil ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona a znížil mi trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby a uložil mi úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Okresný súd videl dôvod zníženia v tom, že som sa k trestnej činnosti doznal od samého počiatku a napomáhal orgánom činným v trestnom konaní. Nakoľko súd použil ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona, nepriznal mi poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Zároveň správne súd poukázal na to, že škoda, ktorú som svojím konaním spôsobil, len nepatrne presiahla malú škodu, t. j. nad 700 € a mojím konaním mali poškodené len minimálny negatívny dosah na svoj život a finančné zabezpečenie. Toto zdôvodnenie súdu považujem za správne a zároveň poukazujem na to, že pokiaľ ide o nárok na náhradu škody v prípade poškodenej C. O. pod bodom 2) citovaného rozsudku Okresného súdu v Prievidzi uvádzam, že škodu som nahradil dedičke alebo nej poškodenej a to K. O. (dcére), bytom G., T. XX. Len jedna z poškodených si uplatnila nárok na náhradu škody, kde som prejavil vôľu túto škodu nahradiť. Na rozdiel od okresného súdu Krajský súd v Trenčíne bol opačného názoru, t. j. že nebolo na mieste použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona a to vzhľadom na moju osobu a môj negatívny spôsob života. Na základe tohto odôvodnenia došlo k zrušeniu rozsudku Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn.: 2T/33/2024, zo 6. mája 2025 vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku som bol odsúdený podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. n), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 41 ods. 2 Trestného zákona k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere päť rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona som bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Práve v uvedenom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne vidím dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, t. j. že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Keď krajský súd nevidel dôvod na použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona vzhľadom na môj doterajší spôsob života, podľa môjho názoru vzhľadom na môj postoj k trestnej činnosti, moje priznanie a oľutovanie, napomáhanie orgánom činným v trestnom konaní, čiastočné odstránenie škodlivého následku, výšku spôsobenej škody, mal podľa môjho názoru minimálne použiť ustanovenie § 39 ods. 5 Trestného zákona podľa ktorého 'Pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a pri trestných činoch uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov. Ak sú pri vyhlásení o vine na hlavnom pojednávaní súčasne splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa odseku 1 alebo 2, môže súd uložiť trest pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu podľa odseku 3.' Neobstoí odôvodnenie krajského súdu, že vzhľadom na môj doterajší život nie je na mieste ani použitie § 39 ods. 5 Trestného zákona.“

Obvinený G. Y. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech, zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a prikázal, aby súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol:

„Vyššie uvedený rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu považujem za zákonný.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že odsúdený G. Y. bol právoplatne odsúdený za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), d), ods. 2 písm. ods. 3 písm. b) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení zákona č. 40/2024 Z. z. s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za ktorý mu bolo možné ukladať trest odňatia slobody na dva roky až osem rokov a prečin neoprávneného výrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení

zákona č. 40/2024 Z. z., za ktorý mu bolo možné uložiť trest odňatia slobody na šesť mesiacov až tri roky. Táto trestná sadzba pritom bola sprísnená použitím ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona (asperačná zásada), v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu z trestnej sadzby zločinu z nich najprísnejšie trestného, v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu hornej hranice trestu odňatia slobody na 10 rokov. Odsúdenému bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, teda v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

V súvislosti s použitou argumentáciou o nepoužití § 39 ods. 1 Trestného zákona, resp. § 39 ods. 5 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu sa plne odvolávam na stanovisko Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tjp 46/2010 zo 14. júna 2010, podľa ktorého nepoužitie § 39 Trestného zákona, resp. § 40 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 nemá kogentný charakter, a preto jeho nepoužitie nie je možné napadnúť dovolaním.“

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného G. Y.P. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku) prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dôvody dovolania nie sú splnené.

Obvinený v dovolaní tvrdí, že krajský súd rozhodol nesprávne o nepoužití mimoriadneho zníženia trestu, a preto sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd nazretím do príslušnej časti predloženého spisu zistil, že okresným súdom bolo na hlavnom pojednávaní, po poučení v zmysle § 257 ods. 1 Trestného poriadku prijaté vyhlásenie obvineného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe podľa § 257 ods. 1 písm. b) s odkazom na ods. 7 naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku (viď. č. I. 262 - 263). Pred samotným vyhlásením o vine obvinený vzal na vedomie, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním. Prejavom vôle v podobe vyhlásenia o vine sa obvinený legitímne a bez nátlaku rozhodol, že sa vo svojej podstate vzdáva práva podať odvolanie voči výrokom súdu prvého stupňa týkajúcich sa uznania viny.

Zo zápisnice z hlavného pojednávania zo 6. mája 2025 vyplýva, že prokurátor si ponechal lehotu na podanie opravného prostriedku, a následne podal odvolanie v neprospech obvineného čo do výroku o treste. Obvinený nepodal odvolanie. Z predloženého spisu vyplýva a je zrejmé, že proti výroku o vine nepodala odvolanie žiadna strana konania. V dôsledku toho sa tento výrok stal právoplatný.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku „oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech“.

V predmetnej veci rozhodol krajský súd na podklade odvolania prokurátora v jeho neprospech, keď mu zvýšil trest. Je zrejmé, že predmetom odvolacieho konania bol len prieskum výroku o treste. Najvyšší súd vyložil ustanovenie § 372 ods. 1 Trestného poriadku v prospech obvineného tak, že aj za vyššie opísanej situácie bol oprávnený podať dovolanie, a to preto, že jeho dovolanie smeruje „len“ proti výroku o treste.

Nakoľko výrok o vine v tomto prípade nepodlieha vecnému prieskumu zo strany dovolacieho súdu, možno s ohľadom na obsah podaného dovolania poukázať na závery vyplývajúce zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (S 5/2011), podľa ktorého ak nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) a h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak [podľa písm. i)] rozhodnutie je založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, resp., [podľa písm. h)] bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) a h) Trestného poriadku možno špecifikovať tak, že ostatne označený dôvod dovolania je špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa výhradne k výroku o treste.

Práve tento právny záver má právno-aplikačný dopad spočívajúci v tom, že okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste možno tento výrok napadnúť len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Na základe uvedeného potom pristúpil najvyšší súd k prieskumu (ne)splnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Tento dovolací dôvod môže byť naplnený v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol uložený

- trest vo výmere mimo zákonnej trestnej sadzby alebo
- taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa týka len tých trestov, ktoré majú odstupňovateľnú trestnú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného zákona).

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu obvinenému pod minimálne povolenú výmeru trestu ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu pri odstupňovateľných druhoch trestov (odňatia slobody, domáceho väzenia, povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia).

Uložením takého druhu trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumie, uloženie takých trestov, ktoré popri sebe nemôžu byť uložené - § 34 ods. 7 Trestného zákona, ale aj napríklad uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin - § 62 ods. 2 Trestného zákona, uloženie trestu vyhostenia občanovi Slovenskej republiky - § 65 ods. 1 Trestného zákona alebo „podmienky na podmienku“ - § 49 ods. 2 Trestného zákona, či dokonca takého druhu trestu, ktorý v trestnom zákone vôbec nie je uvedený - trest pokánia a podobne.

Obvinený v dovolaní namietal postup krajského súdu spočívajúci v nepriznaní mimoriadneho zníženia

trestu, ku ktorému dospel okresný súd, pričom mal za to, že vzhľadom na jeho postoj k trestnej činnosti, jeho priznanie a oľutovanie, napomáhanie orgánom činným v trestnom konaní, čiastočné odstránenie škodlivého následku, výšku spôsobenej škody, mal krajský súd minimálne použiť ustanovenie § 39 ods. 5 Trestného zákona.

Ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona stanovuje, že ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Najvyšší súd v tejto súvislosti dodáva, že krajský súd sa s otázkou použitia § 39 Trestného zákona náležite a presvedčivo vysporiadal na stranách 10 až 12 napadnutého rozsudku a dostatočne odôvodnil, prečo v posudzovanej veci neboli splnené zákonné predpoklady na mimoriadne zníženie trestu, keď poukázal na to, že samotné vyhlásenie obvineného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nemôže samo osebe odôvodňovať použitie mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona a v prípade obvineného, vzhľadom k jeho osobe a negatívnemu predchádzajúcemu spôsobu života, ani podľa § 39 ods. 5 Trestného zákona.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (ako ani žiaden z dovolacích dôvodov v zmysle prvého odseku § 371 Trestného poriadku) nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona, v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný. Pokiaľ totiž súd vymeral trest v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona preto nezakladá žiadny dovolací dôvod (viď R 5/2011).

Nad rámec uvedeného najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že krajským súdom konštatované naplnenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona u obvineného nebolo správne. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016, z 27. júna 2017, ktoré rieši podmienky, za ktorých je možné zohľadniť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona popri priznaní sa páchatel'a: „Súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona“.

Tento záver je ďalej v stanovisku odôvodnený nasledovne: „Priznanie sa je teda (za ďalej uvedených okolností) poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n) naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin (a to aj procesným dokazovaním, vedeným v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nie len 'operatívne') do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste (samozrejme, obžaloba ani za týchto okolností nemusí v súdnom konaní uspieť, čo nie je na účel stanoviska potrebné bližšie rozoberať). Súd potom prejednáva vec ako spor medzi obžalobou a obhajobou, podľa zásad kontradiktórneho procesu, aj keď v aktuálnej právnej úprave sčasti modifikovaných, najmä možnosťou súdu vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli (§ 2 ods. 11 Trestného poriadku). Zdvojené (ďalšie) použitie určitej (faktickej) okolnosti ako (právne) poľahčujúcej (alebo priťažujúcej) okolnosti je teda podmienené určitým obsahovo - novým prvkom, ktorý presahuje podstatu prvého z oboch posúdení - aktuálny príklad je uvedený vyššie (alebo musí ísť o dve rôzne faktické okolnosti).“

Keďže v predmetnej veci nedošlo zo strany obvineného k takto kvalifikovanej súčinnosti s orgánmi činnými v trestnom konaní, akú predpokladá § 36 písm. n) Trestného zákona v zmysle citovaného stanoviska, nebolo možné túto poľahčujúcu okolnosť v jeho prospech priznať. Najvyšší súd však nemohol uvedené pochybenie krajského súdu napraviť, keďže by tým došlo k zmene rozhodnutia v neprospech obvineného, pričom dovolanie bolo podané výlučne obvineným a v jeho prospech.

V tomto prípade rozhodovali súdy na základe zistenia poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej v napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom a pri zistení priťažujúcej okolnosti spočívajúcej v tom, že už bol za trestný čin odsúdený, pričom nakoľko už bol obvinený odsúdený za zločin, museli súdy postupovať podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona zvýšením dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu a ukladaním úhrnného trestu odňatia slobody zvýšením hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody o jednu tretinu.

Napokon, pri zohľadnení všetkých okolností bol obvinenému uložený trest pri dolnej hranici zákonom upravenej trestnej sadzby v zmysle § 212 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. n) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, t. j. vo výmere 5 rokov. V preskúmvanej trestnej veci bol teda obvinenému uložený taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol uznaný za vinného, pripúšťa. Rovnako tak výmera uloženého trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby, a preto nemohol najvyšší súd akceptovať argumentáciu obvineného ako relevantnú.

Najvyšší súd opakuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nie je naplnený tým, že obvinenému nebol mimoriadne znížený trest. Pokiaľ súdy správne aplikovali príslušné ustanovenia Trestného zákona upravujúce ukládanie trestu, tak ako je tomu v posudzovanej trestnej veci obvineného G. Y. a trest mu následne vymerali v rámci zákonom upravenej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo že bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.